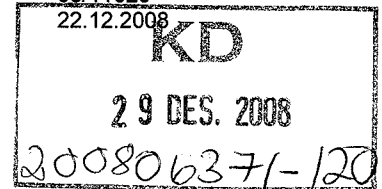

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref.:
Saksbehandler: EIF
Vår ref.: 08/11628
Dato: 22.12.2008

Høringsuttalelse fra Helsedirektoratet til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven

Vi viser til foreslåtte endringer i opplæringsloven og privatskoleloven med frist for høringssvar 31.12.2008.

Helsedirektoratet ved avdeling fysisk aktivitet har, på grunnlag av den tematiske relevansen, valg å uttale seg spesielt til punkt 7 i høringsdokumentet. Helsedirektoratet står ikke oppført som høringsinstans i denne saken til tross for lovendringens betydning for direktoratets arbeid med implementering av økt fysisk aktivitet i skolen. Helsedirektoratet ønsker derfor å understreke viktigheten av å bli medregnet i relevante høringer og saker som berører dette temaet i fremtiden.

Kommentarer til høringsbrevets punkt 7:

s.19 (7.1): Helsedirektoratet mener det bør presiseres innledningsvis, selv om det omtales senere i teksten, hvilke klassetrinn timeutvidelsen gjelder, samt at dette ikke dreier seg om 2 ekstra timer per klassetrinn, men et fastlagt antall timer som skal fordeles mellom flere klassetrinn (fortrinnsvis på mellomtrinnet).

s.20 (7.3): Teksten legger vekt på hvordan læringsmiljøet påvirkes positivt av mer fysisk aktivitet. Helsedirektoratet ønsker å påpeke at økt fysisk aktivitet også påvirker elevenes evne til å lære direkte. Selv om det i Norge ikke finnes tilstrekkelig dokumentasjon på sammenhengen mellom fysisk aktivitet og kognitiv funksjon, er det internasjonalt gjennomført store, vitenskapelige (sammenlignbare) undersøkelser på dette temaet. WHO (2007, Steps to health "a European framework to promote physical activity for health") hevder blant annet at mer og bedre fysisk aktivitet i skolen ikke påvirker prestasjonene i andre fag, selv om tiden til disse fag reduseres. WHO påpeker også at det er funnet signifikante sammenhenger mellom fysisk aktivitet og kognitive funksjoner. Økt konsentrasjon, som resultat av mer fysisk aktivitet er et annet sentralt poeng i samme dokument.

En stor internasjonal litteraturgjennomgang (International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity (2008, 5:10)) underbygger på samme måte den tette sammenhengen mellom akademiske prestasjoner og fysisk aktivitet:

Helsedirektoratet • Divisjon folkehelse og levekår

Avd. fysisk aktivitet

Einar Flaa, tlf.: 24 16 34 54

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org. nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Fysisk aktivitet er også et viktig verktøy i skolenes arbeid med å kompensere for sosial ulikhet i helse og læring. Økt fysisk aktivitet, slik det er tenkt i den nye aktiviteten, drar med seg de elevene som ikke er like fysisk aktive utenom skoletiden, og som lett faller utenom tradisjonell kroppsøving. En aktivitet som inkluderer alle, vil bidra til å utjevne sosiale ulikheter i helse. Det er viktig å påpeke at den enkelte vil høste helsemessige gevinster av dette også på lengre sikt.

s.20 (På hvilket årstrinn skal aktiviteten legges): Helsedirektoratet er positiv til at aktivitetene legges til mellomtrinnet (6. og 7 klasse). En målrettet innsats mot denne gruppen vil virke positiv i forhold til deler av frafallsproblematikken (ofte fra organisert aktivitet) som barn møter i overgang til ungdomstiden. Fokus på lavterskelaktivitet, for eksempel uteskole/friluftsliv, vil introdusere mange elver for alternative former for fysisk aktivitet. Friluftsliv er en aktivitet drevet av indre motivasjon. Forskning viser at denne type aktivitet ofte videregjøres fra barneårene til voksenlivet.

s.20 (Innholdet i aktiviteten): Helsedirektoratet ved avdeling fysisk aktivitet bør nevnes som part i utarbeidelsen av ressurs- og idébank for skolene.

s.20 (Om bemanning): Helsedirektoratet mener at selv om den nye aktiviteten ikke er en del av den ordinære undervisningen, så er det svært viktig at pedagogisk personale ved den enkelte skole selv bidrar inn i aktivitetene. Om skolepersonalet frigjøres aktivitetene, vil resultatet kunne bli at skolene tar i bruk ekstern hjelp for eksempel fra tredje sektor i skolens nærområder. Helsedirektoratet er bekymret for at kvaliteten til den nye aktiviteten vil bli et resultat av den enkelte skoles mulighet og økonomi til å bestille ekstern hjelp. Helsedirektoratet mener at den nye aktiviteten med dette ikke sikres like god kvalitet over hele landet. Dette kan, som ytterste konsekvens, bidra til å forsterke sosiale forskjeller mellom kommuner og skoler.

Det er derfor viktig at kompetansekravene til undervisningsstilling i offentlig og privat grunnskoleopplæring, jf. opplæringsloven § 10-1 og kapittel 14 i forskrift til opplæringsloven (privatskoleloven § 4-2 gir bestemmelsene tilsvarende anvendelse), også gjelder for den nye aktiviteten.

s.21 (7.5): Helsedirektoratet ser uheldige konsekvenser ved at midlene til kommunene ikke øremerkes, men ligger inn i rammetilskuddet til kommunene. Erfaringene fra skolefruktordningen (Opplæringsloven § 18.2) viser at mange kommuner nedprioriterer tiltaket til tross for lovforankringen.

s.22 (Ikraftsetting og forskriftarbeid): Helsedirektoratet vil også påpeke viktigheten av at forskriften til loven foreligger ved skolestart høsten 2009, slik at gjennomføringen av aktivitetene løper mest mulig effektivt fra første skoledag.

Vennlig hilsen

Henriette Øien e.f.
avdelingsdirektør

Einar Flaa
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

Helse- og omsorgsdepartementet Postboks 8011 Dep 0030 OSLO